

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN SURDO-PEDAGOGIC DIN ȚARĂ

Dir.: V. D. LEORDA — Redacția și administrația:
Calea 13 Septembrie Nr. 221 — București

Apare lunar

Abonament pe an Lei 500 | Pentru Instituții Lei 5.000

Pentru prima școală a surdo-mușilor

Am arătat într'un articol trecut numărul enorm al surdo-mușilor din țară, care rămân analfabeți din lipsă de școli. Deasemenea ne-am exprimat durerea de a nu avea în Capitala țării un adevărat institut al surdo-mușilor prin readucerea în Capitală a institutului de surdo-muși dela Focșani creat în 1864 și care delmai bine de 4 ani nu se mai afla în localul propriu, fiind îndepărtat în case particulare depe străzile orașului Focșani.

Sunt în Capitală câteva edificii cari au aparținut fostei case regale, ca Palatul Cotroceni care ar întruni și corespunde în totul nevoilor acestui învățământ prin unificarea cu celelalte 2 institute din București crelate de două decenii cari și ele nu corespund în deajuns ca local, spațiu de gravitate a învățământului special și scopului pedagogic ce reclamă acesta.

Știm cât ne este de mare folos acest institut și cât de mare este învățătura pentru această categorie de oameni care nu se poate pune în contact cu realitatea decât prin carte.

De ce se neglijează această instituție al cărui jubileu de 85 de ani va fi serbat în 1949, odată cu congresul internațional al surdo-mușilor din întreaga lume ce se va ține în București, organizat de Societatea surdo-mușilor din România cu ocazia jubileului de 30 de ani dela fondarea ei. La acest congres pe lângă delegați de ai societăților de surdo-muși din străinătate, vor participa și eminenți profesori ai școalelor de surdo-muși din diferite țări.

Ne întrebăm ce impresie le vom procura prin vizitarea acestor institute care sunt și rămân mărturie de indiferență, inferioritatea noastră culturală și socială față de surdo-mușii noștri, cari în alte țări mai mici de cât a noastră, ca: Bulgaria, care prin marea înțelegere a oamenilor de stat, a ajuns să aibe în Capitala țării lor un institut modern cu tot ce reclamă acest învățământ și de dimensiuni impresionante de cât cel din capitala Franței.

Aceasta se datorește bunei înțelegeri a șefului statului Bulgar, și a prieteniei ce există între domnul Gheorghii Dimitrov și surdo-mușii, ca și a organelor de învățământ care a influențat mult dezvoltarea, asigurându-i și un frumos nume în lume.

Sunt mai bine de 22 de ani de când prin memorii, prin presă și prin moțiunea dela Congresul internațional din Paris (1937), adresată Ministrului Educației Naționale dela noi în care imploram să-și îndrepte privirea și asupra școlii noastre, au fost zadarnice.

Oamenii de pe aceea vreme au fost orbi ori au fost fără suflet și fără înțelegere.

Pentru această indiferență noi îi disprețuim.

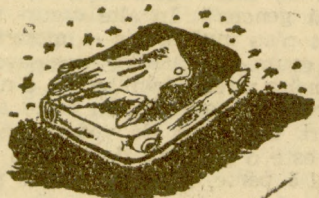
Azi trăim sub flamura unui regim popular democratic în fruntea căroră priveghează oameni cari au suferit, au trăit printre noi, ne-au cunoscut și înțeles, în numele acestei cunoștințe, în numele umaniității și în numele a 18.000 de surdo-muși din țară îi imploram să se ocupe să ne creieze un institut corespunzător cedându-ne edificiul ce a aparținut fostei case Regale, deasemenea să se înființeze noi institute în diferite orașe mari pentru ca să aibe locuri toți surdo-mușii la învățatură. Să se îngrijească și să încurajeze pe profesori devotați cu trup și suflet acestei școli.

Deasemenea spre a pune metodele acestora în rând cu progresul pedagogiei, ministerul educației naționale, trebuie să îngrijească de pregătirea specială a Corpului didactic dela școalele surdo-mușilor. Să trimită profesori la cursuri în străinătate, unde să cunoască metodele noi practicate în U.R.S.S. și alte țări, apoi să institute cursuri și în țara la care să oblige pe toți ceilalți, cari predau și vor preda la aceste școli.

Astfel învățământul va servi cultura tuturor categoriilor sociale, își va atinge scopul săvârșind și fapte de cea mai înaltă morală, înălțarea și fericirea tuturor.

V. DIMITRIU-LEORDA

Artist sculptor
Președintele Soc. Surdo-mușilor
din România

14 ANI DE SPORT

Cel mai plăcut azi pentru tineretul surdo-mușilor este sportul, care prin ei își creiază o orință mare de viață și se distanțează mai mult din anonimatul timidității, din suferința care destinul o dă fiecărui — dându-i forțe noi și încrezându-i în ziua de mâine, în lupta veșnică cu munca socială.

Pentru acești tineri lipsiți de mijloc de a lua contact cu muzica Platon; sportul pentru ei este lege morală, singura cu care se pot bucura în viața lor — până eri întunecată.

Cei cari acum 14 ani au luat parte la primele întreceri sportive între surdo-muși, azi pot privi cu ochii plini de bucurie tineretul care au luat un avânt mai mare și cari azi sunt și ei prezenți la serbarea celui mai important eveniment pentru ei „1 Aprilie” zi când Tăcerea împlinește 14 ani de activitate neîntreruptă în serviciul ridicării nivelului lor de sport, cultură și educație fizică.

1 Aprilie 1948 e sărbătoarea celor 14 ani de sport pentru tinerii surdo muși din România a „Tăcerii” — care a făcut un sport de masse și care în ciuda tuturor vrea să ridice pe aceștia la înălțimea sportivilor cu grai și auz și să-i situeze la nivelul sportului internațional al surdo mușilor.

C. S. „Tăcerea”, înființată acum 14 ani, are cinstea să se mândrească fiindcă a supraviețuit tuturor vremurilor atât de grele ce au evoluat — grație conducătorilor pricepuși ca d-nii V. Dimitriu Leorda, Păiș Gheorghe și subsemnatul.

Sportul surdo mușilor nu va pieri, — nici nu va trebui stagnați el va trebui să trăiască vesnic ca și flacăra olimpică ce nu se stinge niciodată

— și fiindcă tinerii surdo muși mereu se nasc, se înmulțesc și trec prin sănătoasa educație fizică, cultură și sport ca apoi ca sportivi maturi să îmbogățească societatea, ca oameni maturi.

Sunt tineri și tinere surdo mute în școli cari însă n-au posibilitatea însușirilor moderne în orele libere de clasă. Acești tineri școlari își pot însuși puterea de a da randament mai mare muncii în folosul școlii.

Toți sportivii de aceeași suferință trebuie să se unească într'un singur „anunchi” — ca apoi cu o singură voce să se ridice tot mai sus — spre cer.

14 ani de sport pe sportivii surdo muși români a Olimpiada sportivilor de iarnă și sportivele surdo mușilor din Feb.

1949 dela Innsbruck și respectiv August 1949 dela Copenhaga — așa că cunoscând importanța care se va cinsti sportul românesc și lumea societății de surdo muși, trebuie ca toți să muncească cu râvnă în ramurile sportive căci „Tăcerea” își dă toată silința să-i pregătească pentru sky, atletism, natație, ciclism, tennis, football, tir, etc.

Solemnitatea celor 14 ani de ființă a tăcerii se va face în cadrul unei sărbători deosebite pe ziua de 25 Aprilie crt., cu care ocazie se va disputa și un original match de football de tradiție surdo muși tineri — surdo muși Oldy boy când se va pune în joc o cupă de argint „Tăcerea” donată de d. Cristea Ștefan.

Surdo mușii din România, cinstiți cum se cuvine sportul și ridicăți la adevărata valoare.

GHEORGHE FILOTTI

Surzenia pentru vorbire

de ECAT. BABRU

În acest fel a procedat Kroiss învățând să audă pe fetița G. R. Este însă singurul caz, în care s'a ocupat cu învățarea auzului.

D-rul B a dezvoltat procedeul său după punctul de vedere psihologic. El dezvoltă mai mult și după un anumit plan, ritmul vorbirii, prin învățarea auzului „Dela început se observă sever accentuarea cuvintelor și alternarea gradată a tonurilor după tărie, durată și înălțime. Kroiss B., a construit un a-nume sistem de cuvinte după înfățișarea lor ritmic sonoră și după gruparea acestora a clădit întregul său învățământ.

În lucrările sale, Bezold a supra-

evaluat rolul senzațiilor de auz. El a pierdut din vedere că auzul trebuie învățat progresiv. Sunt necesare mai întâiu imaginile auditive în creier deci imprimarea auzului, în prealabil. Cu numărul imaginilor crește memoria pt. auz, care activează ca putere de percepere pt. alte imagini noi. Este un vechiu principiu ca toată învățătura este o apercipție. Așa dar Bezold a pierdut din vedere însemnătatea imaginilor de auz.

Formăm și activăm aceste imagini pentru ca să amplificăm astfel procesul sufletesc de înțelegere, mai ales la cetire.

(continuare în pag. 2)

Cercetătorii ne-au învățat că ce-tim, gândim, vorbim și auzim în hmagini de cuvinte întregi. Incepem deci învățăm. prin cuvinte nu prin sunete izolate, la început prin cuvinte lălate apoi propozițiuni. Asupra acestui procedeu de învățământ psihologic global, cercetările lui Kleist, aruncă o lumină nouă, strălucitoare.

Răniții la creier care erau surzi pt. sgomot, ton și sunet, auziau cu toate acestea, cuvinte și propoz. Alți răniți la creier, contrariu. Cu toate că percepeau sunetele izolate, erau surzi pt. cuvintele și propoz. ce li se spunea. Din aceste observații reiese deslușit că auzul și înțelegerea sgomotelor, sunetelor, cuvintelor și propoz. este legată de câmpuri cu totul deosebit în lobul temporal. Fiecare din aceste câmpuri poate fi însuflețit, dezvoltat sau greu vătămat.

Auzul, cetitul și vorbirea succesiunii de cuvinte nu este totdeauna în stare să înțeleagă tonuri și sunete izolate care i se spun bolnavului sau pe care ar vrea să le comunice.

Eleva lui Barczy P. auzia mii de cuvinte și propoz., dar nu auzia tonurile izolate dela pian. Observările lui Barczy și Ranschburg se completează perfect cu rezultatele cercetărilor lui Kleist asupra surdității crerului afazie sensorice.

Procedeu natural în școlile de s.m. este așa dar învățarea totalității de auz, observare cetera și vorbire, care la cei fără auz nu se poate dezvolta dela sine, lipsindu-le imaginile coresp. Unora li se impune întrebarea dacă constatățile lui Kleist contrazic oarecum pe aceea ale lui B. Ranschburg, sau dacă procedeu lui B. nu contrazic principiile până acum valabile ale lui Helholtz, Bezold și Karl Stumpf care ne învață că sunetul se formează dintr'un ansamblu al tonurilor de bază și al tonurilor fanalte că prin legătură curgătoare a sunetelor se formează și se aud întâiu cuvinte și că prin așezarea logică a cuvintelor se alcătuiască propozițiunile.

În „Metodica învățării auzului”, Kroiss scrie ca pt. senzațiile desunet și pentru auzirea cuvintelor, trebuie să existe în creier urme (engrame) cu care să fie în relație și care să perceapă să contopească și chiar să transforme noile impresii.

Kleist ne arată acum că „ultima pătură” cum denumește Stumpf țesutul temporal, nu este un simplu domeniu oarecare izolat ci multe câmpuri cari colaborează.

Fiecare din aceste câmpuri, are activitatea și însărcinarea sa deosebită și poate fi apt, sau inapt, nedezvoltat sau rănit.

Deaceia găsia Kleist la răniții săi surditate de sgomot de ton, de sunet ș.a.m.d. după cum erau rănite câmpurile corespunzătoare.

Desigur că vibrațiile excitau la acești răniți fibrele nervoase ale pielii (membrana basilaris) în melc, aceste excitări se transmiteau de nervul auzului la țesutul temporal dar acolo erau primite numai de câmpurile sănatoase, nu și de cele rănite. Astfel rănitul în războiu, auzia sunete, dar n'auzia cuvinte pt. că era lovit câmpul cuvintelor ori altul n'auzea sunete, ci auzia cuvinte, ori propoz. dar nu era auzit sunetul.

Astfel era și cazul elevei P a lui Barczy, care auzia mii de cuvinte și propoz. dar n'auzia deloc tonurile dela pian. Celulele din câmpul sunetelor complet nedezvoltate și incapabile de simțire și dimpotrivă celulele din câmpul cuv. și propoz. care au putut fi active. Trebuie să presupunem că erau sănatoase și căile de comunicație între celule, dar câmpul tonurilor rămas izolat. În câmpul cuv. și propoz. celulele de senzație și memorie fiind încă vii iar prin învățarea auzului excitate și irigate cu sânge și hrană, se vor dezvolta din ce în ce mai mult,

vor deveni active și vor învăța să audă.

Astfel, considerate constatățile lui Kleist și învățăm. lui Barczy nu constituiesc o contrazicere a principiilor lui Helholtz, Bezold și Karl Stumpf, ci dar o completare a lor, o dezvoltare aprofundare și limpezire.

Reiese de aci că învățarea auzului se poate face cu succes, numai în însă nervii auzului sunt complet surd ci are organul auzului total sau în parte activ iar centrii auditivi capabili să se dezvolte. Dacă cazul când opitul nu este complet distruși de ex. prin puroire și dacă celulele corespunzătoare nu sunt dezvoltate deloc așa că nu mai pot primi auzul este zadarnică. De aceea înainte de a începe cu instruirea auzului, trebuie o examinare amănunțită a fiecărui caz.

În învățăm. său, Barczy întrebiunțează „optifonul” care constată din megafon, microfon, oglindă și ascultător la cap (Kopfhörer) pt. a stimula cât mai mult posibil câmpurile audiției din creier. Au făcut bune servicii până acum, oglinda, pâlma de auz, scândura de vibrație, simplificatorul și diferitele a-

parate electrice cari trebuie să amplifice senzațiile auditive chiar și prin simțul tactil. Dacă și în ce fel aceste aparate pot fi perfecționate, va arăta viitorul.

Educația auzului prin învățăm. Schorsch care a luat parte la lecțiile lui B. a pus întrebarea cum se va desfășura învățământul pe treapta mijlocie și superioară, mai ales pt. cursul real și pt. matematică. Trebuie făcut un program asupra întregului învățământ, pe materii și specialități. Se spunea înainte, că știința e putere; cantitatea era lucrul principal, indiferent de sens și asimilare. Dar „simțul sănătos al învățării se opune acestui materialism didactic” (Dörpfeld).

Pe baza principiului că valoarea omului nu constă în știința pură ci în voință. Herbert a dat întregii pedagogii un scop nou și limpede. Orice cunoștință trebuie să ia naștere din trăirea afectivă, prin intuiție, să provoace interes multilateral și să fie stimulent pt. activitatea proprie. Voința activată proprie. Voința activată să dirijeze formarea personalității.

(Sfârșitul în Nr viitor)

Surdo-muții ca membri ai societății

Metoda aceasta este încă la început. Trebuie mult exercită și trebuie prelucrată și pe cale științifică și opt să fie discutată într'o adunare a învățătorilor.

Învățământul surdomuților este așa de obositor atât pentru elevi cât și pentru învățător încât: orice îmbunătățiri și ușurare este salutară cu bucurie.

Trebuie să fim mulțumitori lui Brauckmann și D-ne Scheblauer cât și învățătorilor cari mereu caută și exercită drumuri noi. Căci cine se mulțumește numai cu ceea ce și nu poate ține pas cu progresul și cu descoperirile noi.

O împărțire mai exactă după date și după auz. Trebuie revăzut planul de învățământ al surdomuților deoarece în timpurile noi nivelul de dotare medie în institute a scăzut.

Aceasta se explică intrucât: numărul celor b'ne dotați a scăzut din cauza progreselor medicinei, și numărul celor slab dotați a crescut deoarece au fost trimși la institute toți cei slabi dotați din școlile primare. Și numărul orelor pentru învățarea vorbirii a scăzut. În anul 1938 erau prevăzute 7 ore pe z. Astăzi avem numai 4 ore în care se cuprind și orele de gimnastică, de înot (?) de desen și lucru manual-gospodăria. Pe deasupra s'a mărit și numărul elevilor — peste zece — pe când mai înainte nu putea să treacă de 8—10 elevi. Urmarea este că rezultatele nu numai ating culmea de mai înainte. Învățământul a ajuns la linia medie a celor sub normal dotați cu resturi de auz. Trebuie să ne mulțumim cu rezultate medie.

O schimbare în b'ne e posibilă dacă numărul elevilor într'o clasă devine mai mic și dacă se face o împărțire mai exactă a elevilor după dotarea lor.

În Elveția s'a discutat mult asupra școlilor pentru copii cu resturi. Aceștia nu pot face progres în școlile primare și nici în acele de s. muți deci ei au nevoie de școli speciale.

Dificultățile constau în cheltuielile mari ce necesită aceste școli. Pentru o parte a Elveției s'a rezolvat chestia pentru cei slabi dotați cu resturi de auz sunt institute dela Thurenthal, Bettingen și Bremgarten, iar pentru cei mai b'ne dotați s'au adăugat clase la școlile primare din orașele mai mari. Copii din celelalte regiuni ar trebui să învețe în clase de adunare (din mai multe comune), dar a-aceștea ar avea desavantajul că sunt prea multe clase, cu copii puțini și un singur învățător.

Soluția cea mai nimerită ar fi ca institutele existente să fie împărțite după dotarea elevilor și după resturile de auz.

Un progres este că învățătorii din toată Elveția se înnumesc din timp în timp și discută problemele despre

cele mai bune metode și soluția chestiunilor mai grele.

O continuare a instrucției absolvenților, prelungirea timpului de școală.

În comparație cu cei normali, viața spirituală a celor fără auz primește f. puține stimulente.

S'au făcut câteva încercări în Elveția pt. instruirea lor mai departe. La Zürich s'au întrunit ucenici câteva ore, în fiecare săptămână și s'au făcut lecții în legătură cu meseria lor. În anul 1932, s'a adăugat școlii de meserie o clasă pentru cei fără auz. O altă soluție ar fi cursuri regulate după exemplul orașului Berna. Pentru cei dela țară ar trebui să se completeze.

Să se înființeze cursuri de completarea cunoștințelor pentru cei puțin două săptămâni.

S'au făcut cu această împrejurare încercări de îmbunătățire a exprimării. Rezultatul a fost că mulți n'au mai venit. Pe urmă s'a completat cu distracții și recreație. Cursurile acestea au desavantajul că sunt prea scurte, dar se restab lește atunci legătura dintre elevi și absolvenți. Revista „Prietenul surdo mutului” dela 1929—32, a fost și un început favorabil cu lectură potrivită pentru surdo muți. Un pas mai departe s'a făcut prin înființarea unei mici bibliotecii a surdomuților și mai puțin ar fi o prelungire a timpului de școală și colonii de învățământ în proiect.

Până acum elevi părăseau școala la 15—16 ani tocmai la mijlocul dezvoltării spirituale și corporale iar ani de maturitate sunt de mare însemnătate pentru învățarea limbii. Deci un al 9-lea și al 10-lea an școlar ar ajuta să se învețe mult mai b'ne citirea și vorbirea. Avantajul ar fi ca în aceste clase rămân tot copiii dela școală pe când la cursuri ar veni mai puțini. Din anul 1928—36 învățământul de nouă ani, a devenit obligatoriu. Este sigur că mulți părinți își vor lăsa copiii și al 10-lea an, și ca să nu fie prea mult, se vor face după amiază cursuri teoretice iar dimineața cursuri practice.

În coloniile de învățământ este ocazie de vorbire și instrucție în legătură cu ocupațiile.

Foarte interesant este proiectul pentru o școală de pregătire (sau grădiniță) unde copiii sunt observați și apoi reparați după dotarea lor.

S'a constatat că mulți surdo muți nu sunt potriviți pentru meseria pe care au învățat-o. Urmările sunt: conflicte cu maestrul, concederea, lipsa de lucru, descurajarea, decadență generală. În alte cazuri surdo muți n'au învățat nici-o meserie fie din cauza cheltuielilor necesare, fie din mângâierea părinților ori din dragostea lor exagerată. În toate aceste cazuri, din punct de vedere economic este o pierdere de energie și pe de altă parte, ei constituiesc o povă-

ră pentru familia întreagă și chiar o primejdie pentru societate. Este dator a instituțiilor de a îndruma pe părinți și a pregăti pe elevi pentru alegerea cea mai nimerită a meseriei.

O meserie, chiar dacă nu e totdeauna practică face pe surd omul mai independent și îl ridă de dintr-o stare inferoară.

Deoarece la sfârșitul pentru meserie se adresăm nu numai elevilor ci și părinților, ar fi bine să se publice o călăuză în privința meseriei care să indice meseriile potrivite pentru surdo muți și calitățile corporale și spirituale care se cer pentru învățarea fiecărei meserii. Această călăuză ar trebui împărțită părinților ai căror copii părăsesc în curând institutul și chiar cu elevii să se cetească și să se explice. Sunt convoacați părinții copiilor din ultima clasă, împreună cu preotul, maestrul și toți învățătorii pentru îndrumări. Nu e destul atâtă ci este bine dacă învățătorii s'au în legătură cu maestrul elevilor ucenici și dau sfaturi când este nevoie deoarece cunosc mai bine firea simțurilor. Deci pe lângă lămurirea părinților pentru meseria copiilor, e foarte necesar patronajul ucenicilor surdo muți.

Acest lucru s'a făcut la Institutul din Zürich încă de 100 ani. După terminarea școlii, Institutul aducea pe elevi la un maestru din apropiere ucenicii locuiau mai departe în institut și făceau zilnic încă două ore de învățământ.

Mai târziu, desfășurându-se internajul ucenicilor, din lipsă de locuri, patronajul a rămas.

Din anuarul surdo muților reiese că începând cu anul 1892, patronajul a încetat cu totul dar fiind spritul de independență al timpului. A fost un rău pentru surdo muți, cari rămân fără protecția școlii. Siarea aceasta se remediază în anul 1909 prin înființarea asociației preoteștii pentru surdo muți. Aceștia, prin ocupațiile lor, pot să fie de mult ajutor surdomuților vizitându-i și ajutându-i chiar bănește, căci au în mână lor și asistența socială. Un alt ajutor pentru Institutul din Zürich a fost înființarea patronajului de către învățătorii Institutului. Fiecare absolvent rămânea în grăja unu învățător cel puțin în timpul învățării meseriei și — dacă era necesar — și mai târziu, cu deosebire pentru fete, care sunt mai expuse. Unde nu era nevoie de patronaj, învățarea se multimea să întretină relații prietenești între institut și familie.

Mai însemnat decât sfaturile spre meserie și patronaj, sunt: atelieretele, locuința și căminele pentru băieți și pentru fete. În privința aceasta, deosebit trei grupe de ucenici:

1. Cei b'ne dotați cari pot fi lăsați liberi, intrucât se pot înțelege cu lumea;

2. Cei cari sunt în stare să învețe o meserie, dar n'ar putea să se înțeleagă cu un mesier și grupa III—4 cea mai slabă, ucenici slab dotați, de care trebuie să se îngrijească cineva în mod permanent și cari nu pot să învețe o meserie. Pentru ei s'au făcut institute speciale (la Thurenthal și Zürich).

Mai însemnată este grupa doua care este mai mare decât: ne închipuim și pentru care trebuie negresit înființate atelere și cămine.

Ritmul vremii, accelera; fiind, cei sănătoși n'au timp și răbdare să se ocupe și să se înțeleagă cu surdo muți. De aci rezultă neînțelegeri și neplăceri pentru unii și pentru alții.

În 1930 s'a luat hotărârea să se înființeze o colonie de muncă pentru băieții surdo muți. Aceasta este o formă mai potrivită, a patronajului de mai înainte. Începutul a fost modest: un atelier de croitorie și un cămin unde puteau să lucreze și cei din afară de colonie.

În afară de această colonie, s'a înființat la Zürich, în 1931 un mic cămin cu atelier pentru pielărie artistică. În anul 1934 atelierul avea 13 lucrători surdo muți.

În cele din urmă, primindu-se o donație mai mare (160.000 franci) s'a cumpărat o casă unde, în anul 1935, au fost contopite atelieretele de croitorie și de pielărie.

Un mic început de asistență a fetelor surdo mute l-a făcut: Ottilia Fries care, după retragerea ei dela catedră a ținut la dans cu locuinta, patru surdo muți, le-a procurat posibilități de lucru și s'a îngrijit de ele ca o mamă. Este de dator a asistenței sociale, ca acest început să fie dezvoltat.